

بیانیه

جمهوری اسلامی ایران

در کنفرانس بین‌المللی برق هسته‌ای در قرن بیست و یکم

توسط

جناب آقای دکتر عباسی

رئیس محترم سازمان انرژی اتمی ایران

۲۷ الی ۲۹ ژوئن ۲۰۱۳

سنت پترزبورگ - روسیه

جناب آقای رئیس، حضار محترم

ابتدا از همه دست‌اندرکاران که در برگزاری کنفرانس بین‌المللی برق هسته‌ای در قرن بیست و یکم فعالیت داشته‌اند، بخصوص جناب آقای کرینکو و دیگر مقامات فدراسیون روسیه تشکر و قدردانی می‌نمایم. بی‌شک نقش و جایگاه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز در این موضوع بسیار تاثیرگذار و قابل قدرانی است.

کامل نبودن دانش بشری و اشتباهات محتمل انسانی در طراحی، ساخت و عدم رعایت اصول ایمنی و دستورالعمل‌های بهره‌برداری از صنایع، بعضاً باعث بروز حوادث ناگوار شده و به همین دلیل موجب از دست رفتن اعتماد عامه مردم و همچنین هدر رفتن سرمایه‌های انسانی و منابع مالی گردیده است. محیط زیست دچار آسیب شده و در جوامع، آثار روانی خاص خود و همچنین ابهام در چگونگی بهره‌مندی از فناوری و مصنوعات ساخت بشر را بجا گذاشته، اما میل انسان به توسعه فکر و خلاقیت و دستیابی به رفاهی که می‌تواند به سرعت شناختن جهان و کشف رموز طبیعت کمک کند، همواره مشوقی در نوآوری و متقابلاً پذیرش مخاطرات احتمالی آن بوده است.

خوشبختانه رشد و ارتقای فکر بشر باعث به اشتراک گذاشتن اطلاعات و تجارب شده که امروز این نشست و کنفرانس نیز خود نشانه‌ای از همین رشد می‌باشد. لذا از خداوند متعال سپاسگزاریم که در نهاد ما انسان‌ها استعداد کارگروهی را قرار داده که بدان می‌بالیم.

جناب آقای رئیس، حضار محترم

امید است رقابت‌های مخرب در گذشته نه چندان دور، جای خود را در آینده نزدیک به همکاری‌های سازنده داده و همه انسان‌ها بتوانند از همدلی و همفکری و همراهی با هم، به رفاه مناسب و در شان انسان به عنوان اشرف مخلوقات دست یابند. امیدوارم که در این کنفرانس و آنچه که در آینده با همین موضوع برگزاری می‌شود شاهد تعامل بیشتر دانشمندان و اندیشمندان ملل در توسعه دانش و فناوری و انتقال تجارب مفید به یکدیگر باشیم.

جناب آقای رئیس

از بین بردن آثار مخرب زیست محیطی انسان در محیط و کره زمین در دوران‌های مختلف که بر اثر عدم اطلاع از آثار کار خود و یا بدست آورده سود بیشتر بده، نیاز به عزم بین‌المللی دارد که امروزه با حرکت جوش انسان‌ها در همه کشورها، شاهد توجه دولت‌ها به این موضوع مهم و حیاتی برای جامعه بشری هستیم. تقویت این رویه، از ضروری‌ترین مسایل برای حفظ سلامت بشر و نیز حفظ زمین می‌باشد.

ضمناً توجه به صنایع و محصولات پاک و سازگار با محیط زیست، از اصول اصلی می‌باشد که همه موظفیم بیش از گذشته به آن پرداخته و همچنین به تولید انرژی با استفاده از برق هسته‌ای که موضوع کنفرانس حاضر نیز می‌باشد با دقت بیشتری توجه کنیم.

جناب آقای رئیس، حضار محترم

متأسفانه حوادث نیروگاه‌های هسته‌ای در سنوات گذشته به دلیل خطای انسانی یا عدم دقت در رعایت استانداردهای لازم و یا حوادث طبیعی (که وقوع آن‌ها قابل پیش‌بینی نبوده‌اند) باعث زیر سوال رفتن اصل استفاده از فناوری هسته‌ای در تولید برق شده است و یا حداقل در مدت کوتاهی ذهن مردم را به این ابهام معطوف کرده بود. بدیهی است اگر قرار باشد حوادث، انسان را از میدان توسعه علوم و فنون دور کند، دیگر شاهد رشد فعلی دانش بشری که نوید دهنده آینده‌ای روشن در گسترش رفاه برای همه انسان‌ها می‌باشد، نخواهیم بود.

همه ما می‌دانیم که حوادث هسته‌ای، دارای آثار دراز مدت می‌باشند. لذا ضرورت دارد با توجه به این فرض که اصل فناوری هسته‌ای در تولید انرژی پاک ضروری و غیرقابل جایگزین می‌باشد، زمینه را برای استفاده ایمن و امن و مطمئن از این فناوری برای همه کشورها و همه مردم کره زمین فراهم نماییم.

اما راه‌حل چیست؟ خوشبختانه آن‌هایی که امروز دانش و فناوری هسته‌ای را در تولید انرژی به کار گرفته‌اند از دانش و فهم کافی برای این بهره‌مندی برخوردارند، لکن در اینجا فقط به یادآوری برخی ضرورت‌ها می‌پردازم:

۱. دانش و فناوری هسته‌ای کسب‌شده در گذشته، تا حد خوبی در کشورها به اشتراک گذاشته شده و تفاوت‌های موجود بیشتر جنبه تجاری دارند.

۲. حاصل تجارب صنعتی و مدیریتی و ایمنی مرتبط با دیگر علوم و فنون و صنایع، در صنایع هسته‌ای به کار گرفته شده و در صنعت هسته‌ای کامل‌تر گردیده و سیر تکاملی خود را به طور مستمر طی می‌نمایند.

۳. استانداردهای جهانی نیز، همپای علوم و فنون هسته‌ای کامل‌تر شده که ضرورت دارد بدون تنگ‌نظری در اختیار همه کشورها قرار گیرند.

۴. مجامع بین‌المللی لازم برای آموزش و نظارت بر رعایت استانداردها و ایمنی هسته‌ای شکل گرفته و در حال کار هستند.

۵. لازم است سیر تقویت مجامع بین‌المللی لازم برای آموزش و نظارت بر رعایت استانداردها و ایمنی هسته‌ای سرعت بگیرد.

۶. حوادث هسته‌ای فقط بر یک منطقه و یا یک کشور آسیب نمی‌رسانند، لذا باید همه کشورها با درک این موضوع که حادثه هسته‌ای، حادثه‌ای برای کل بشریت است در مواقع ایجاد بحران به یاری کشور آسیب‌دیده بشتابند.

۷. با حفظ منافع تجاری شرکت‌ها با ملیت‌های مختلف، می‌توان جلوی حوادث آتی را گرفت. آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در این خصوص باید بیش از گذشته نقش محوری خود را ایفا کند.

۸. آژانس بین‌المللی انرژی اتمی باید استانداردهای لازم و به روز شده برای رعایت اصول ایمنی در طراحی، ساخت و بهره‌برداری از نیروگاه‌های هسته‌ای را با سهولت بیشتری نسبت به گذشته در اختیار دیگر کشورهای متقاضی قرار دهد.

۹. آژانس بین‌المللی انرژی اتمی باید وظیفه نظارتی خود را با دقت بیشتری در زمان ساخت و دوره بهره‌برداری نیروگاه‌های هسته‌ای انجام دهد و حتی لازم است برچیدن نیروگاه‌ها و نحوه نگهداری پسماندهای آنها نیز دقت نماید.

۱۰. آژانس بین‌المللی انرژی اتمی باید در کسب اطلاعات علمی و فنی مربوط به ایمنی نیروگاه‌های هسته‌ای توسط کشورها، مشوق باشد و از کنار گذاشتن برخی کشورهای متقاضی برای استفاده از تجارب دیگران به دلایل غیر علمی و فنی جلوگیری کرده و حتی با خاطیان نیز به شدت برخورد نماید.

۱۱. کشورها می‌توانند بدون از دست دادن منافع تجاری- صنعتی خود کلیات روش‌های جدید در رعایت موارد ایمنی نیروگاه‌ها و روش‌های مبارزه با بحران هسته‌ای را داوطلبانه در اختیار دیگران قرار دهند.

جناب آقای رئیس، حضار محترم

جمهوری اسلامی ایران با توجه به روند پیش‌رو و بر اساس اسناد تدوین‌شده ملی خود برای توسعه در آینده، تولید حدود بیست هزار مگاوات برق هسته‌ای را در برنامه داشته و در این راستا با فراهم‌سازی مقدمات لازم، به دو طریق، نسبت به رفع نیاز خود برنامه‌ریزی نموده است:

الف) از طریق انعقاد قرارداد ساخت با سازندگان مطرح نیروگاه‌های هسته‌ای

ب) از طریق ایجاد توان ساخت تجهیزات و تکمیل نیروگاه‌ها توسط متخصصان داخلی

امروز با افتخار به اطلاع شما حضار محترم می‌رسانم که هر دو روش فوق به موازات هم در حال انجام و پیشرفت بوده و در هر دو روش، رعایت استانداردها و بایدهای ایمنی هسته‌ای از اصول اساسی و خدشه‌ناپذیر ما تلقی می‌شود.

شرکت روس اتم، همکار ما در اصلاح طراحی و تکمیل ساخت واحد یکم نیروگاه اتمی بوشهر نیز تاکنون موفق ظاهر شده و با سپری شدن دوره راه‌اندازی مقدماتی و ایمن از این نیروگاه، جمهوری اسلامی ایران امروز در زمره کشورهای دارای رآکتور هسته‌ای در حال کار قرار گرفته است. شرکت‌های ایرانی نیز به موازات در حال طراحی و فراهم‌سازی مقدمات ساخت نیروگاه‌های توان متوسط و توان بالا هستند که خوشبختانه پیشرفت‌های علمی و فنی در زمینه‌های مختلف باعث شده که اجتماع دستاوردهای علمی و رشد تحصیلات تکمیلی در کشورمان خود را در فناوری صلح‌آمیز هسته‌ای نیز به خوبی نشان دهد.

شرکت جمهوری اسلامی ایران در رویداد سنت پترزبورگ و نمایشگاه اتم اکسپو ۲۰۱۳ و سایر مجامع و نشست‌های حاشیه‌ای آن مجمع، پیام صلح و دوستی و همکاری متقابل برای همه به همراه دارد و امیدواریم زمینه‌های بهره‌مندی سایر کشورها از دستاوردهای فکری متخصصان ایرانی و همچنین تبادل دانش و فناوری صلح‌آمیز هسته‌ای فی‌مابین ما و شما در آینده بیش از گذشته فراهم گردد.

جناب آقای رئیس، حضار محترم از حوصله و همراهی شما سپاسگزارم.